

4-6 évesek

Elsősorban:

Sally Lloyd Jones, Jézus meséskönyve, a Biblia. Koinónia Kiadó, 2013. 349 p.

Ott rejtőzik minden történetben

A *Jézus meséskönyve, a Biblia* egy történetet mesél el, amelynek főhőse egy kisgyermek. De nem akármilyen gyermek: őrajta múlik minden. Noétól Mózesen át Dávid királyig, mindenki az ő nevét suttogja. Jézus olyan, mint a hiányzó puzzle-darab: ha helyére kerül, összeáll a kép.

Ez a gyönyörűen megírt és megrajzolt könyv minden gyermeket arra indít, hogy felfedezze Jézust, aki nemcsak Isten nagy szabadítási történetének, hanem saját történetének is középpontja.

A könyv nemcsak angol nyelvterületen, hanem a világ számos más országában is rendkívüli sikert aratott. Eddig tizenöt nyelvre fordították le, az elmúlt évtized talán legjobb gyermekbibliája, melyet elsősorban a 4-8 éves korosztálynak ajánlunk.

Gunhild Sehlin: Mária kis szamara és Mária kis szamara Egyiptomban. Szent Gellért Kiadó, 2015. 180 p.

Volt egyszer egy názáreti ház, ahol az állatok szeretetben éltek, és mindent megbeszéltek egymással. Ide érkezett egy csökönyös csacsi – vagy nem is olyan csökönyös? A Szűzanya szeretete szinte egycsapásra megváltoztatja a kis szamarat, és képessé teszi őt mindarra a sok nehéz feladatra és kalandra, ami a hosszú úton vár rá...

Menjünk mi is Betlehembe!

Gunhild Sehlin: Mária kis szamara Egyiptomban. Szent Gellért Kiadó, 2015. 180 p.

A Mária kis szamara c. kötet folytatásából megtudhatjuk, mi történik a Szent Családdal Betlehemben, Egyiptomban, és végül hogyan térnek haza Názáretbe. Nemcsak kis szamarunktól hallunk sok bölcsességet, hanem kihallgathatjuk a tevéknek, a sivatag vadállatainak és a háziállatoknak a beszélgetéseit is...

Esti tündérmesék. Vál. Boldizsár Ildikó. Budapest, Móra, 2016. 123 p.

A gyönyörű kivitelű kötet olyan meséket tartalmaz, melyeket kifejezetten elalvás előtti felolvasásra szánt az azokat egy csokorba válogató Boldizsár Ildikó. Pozitív érzelmekben gazdag mese valamennyi, ezekben a történetekben az erőszaknak, gonoszkodásnak még a csírája sem lelhető fel, melynek okán a kicsik álma is kiegyensúlyozottabb, nyugodtabb lehet. A könyvben főként népmesék szerepelnek, a felnőtt olvasók pedig jó néhány, régóta ismert történet újabb változatára lelhetnek. A mesék szereplői Aranyhajú Ilona, Erős Péter, Világhírű Szép Borica, Vadrózsa, de van Mese a királyleányról, aki a palotájából mindent látott, ezért nem talált magához méltó férjet, aki képes lett volna elrejtőzni mindent látó tekintete elől. Természetesen - ahogyan ez a könyv valamennyi meséjére jellemző - a nyíltszívű, bátor, becsületes egyszerű legény győzedelmeskedik álnok és kapzsi ellenfelével szemben. Kőszeghy Csilla kedves, színes, mozgalmas rajzai méltó módon keltik életre a tündérmesék világát.

Móra Ferenc: Az aranyszörű bárány. Budapest, Móra, 2010. 32 p.

A magyar népmesekincs remek, szép darabját, az igazmondó juhász történetét Móra Ferenc versebe szedve dolgozta föl Az aranyszörű bárány című meséjében. A juhász a becsületesség, az igazmondás megtestesítőjeként jelenik meg a történetben, jellemességével öregbíti fejedelmének, Mátyás királynak a hírnevét, saját magának pedig királyságot szerez, és elnyeri Burkus király szép lányának, a "rengő-ringó mesebeli rózsabimbó"-nak a szerelmét is. Az ismert mese páros rímű, magyaros sorokban csendül föl. A humort sem nélkülöző, megkapó történetet a népmese hagyományos fordulataival, képi kifejezésekben gazdag, de nemesen egyszerű verseléssel szólaltatja meg az író; művét a tőle megszokott bájos közvetlenség jellemzi. Móra műveinek ihletett tolmácsolója, Reich Károly illusztrálta a szép kiállítású kötetet.

Petőfi Sándor: Arany Lacinak. Budapest, Scolar, 2015. 19 p.

„Laci te, hallod-e? Jer ide, jer, ha mondom, rontom-bontom, ülj meg itten az ölemben, de ne moccanj, mert különben meg talállak csípni, így ni!” Békés Rozi kedves, színes, meleg tónusú, mozgalmas illusztrációi kísérik ezúttal Petőfi Sándor klasszikus sorait, melyeket a költő Arany János kisfiának írt egykor. A remek ritmusú vers és a hangulatos rajzok jó szórakozást ígérnek a mai kor gyermekeinek is.

A macskació. Magyar tündérmesék. Vál. Boldizsár Ildikó. Budapest, Új Palatinus, 2002. 192 p.

A Boldizsár Ildikó szerkesztésében, válogatásában közreadott kötet a magyar meseirodalom legszebb tündérmeséiből tartalmaz válogatást. Találkozhatunk a jól ismert, de mindig elbűvölő történetekkel: A csillagszemű juhász, A három királyleány, a Babszem Jankó, A Szépség és a Szörnyeteg, A mindent látó királylány, Az égig érő fa meséit olvashatjuk újra, de számos régi-új, alig ismert elbeszélést is találunk a kötetben. A legősibb, legarchaikusabb magyar tündérmesekincsből válogatott a szerkesztő: "A mese tele van csodálatos kalandokkal, csodás tárgyakkal, csodás személyekkel. A tündérmesékben nem meglepő, ha a szemétdombon fetrengő, bicegő vasderes egyszer csak beszélő táltos paripává változik, és a bajba jutott mesehős segítségére siet. Kettesben nem ijednek meg, ha egy-egy sárkány, boszorkány, vagy óriás akad az útjukba; a fontos az, hogy kiismerjék magukat a segítőtársak és ellenfelek között, s legyőzve minden gonosz erőt, a fiú elnyerje a királykisasszony kezét s vele a fele királyságot". A mesék csodálatos, igényes, gazdag nyelvezete, archaikus szavak helyes arányú használata, valamint a kiadás pontossága miatt a kisiskolás gyermekek kezébe, afféle olvasókönyvként adhatjuk a kötete. A meséket - többek között Szépmező szárnya, Fehérlófia, Hajnalcsillag, Mirkó királyfi, Árgyilus királyfi, Rózsa és Ibolya című mesét - Keresztes Dóra rajzai színesítik.

A három királyleány. Összeáll. Boldizsár Ildikó. Budapest, Palatinus, 1999. 146 p.

Boldizsár Ildikó már több tematikus kötetével bizonyította, hogy kitűnő érzékkel, biztos kézzel, értő szemmel válogat a népmesékből. Mostani tündérmese-válogatása a mintegy négyezer lejegyzett magyar tündérmeséből huszonháromat ad közre, részint olyanokat, amelyek mindenképp megérdemelték az "újralfelfedezést", részint pedig olyanokat, amelyek valamilyen oknál fogva éppen ma lehetnek aktuálisak. A Disney-film által elhíresült (videón is hozzáférhető) A Szépség és a Szörnyeteg, az Arany János klasszikus versének alapjául szolgált Rózsa és Ibolya, a magyar filmből ismerős Fehérlófia, a több feldolgozásban is élő A csillagszemű juhász, vagy A halhatatlanságra vágyó királyfi. De olvasható még a kötetben A sárig kicsi kígyó, A vasfejű farkas, A zöldszakállú király, Pancimanci és más mesék. Elek Livia rajzai illusztrálják a színvonalas mesekönyvet.

Cini-cini muzsika. Óvodások verseskönyve. Budapest, Móra, 2012. 203 p.

A gazdag gyűjtemény közel négyszáz verse között a magyar klasszikus költészet remekei - Arany János, Petőfi Sándor, Móra Ferenc, József Attila gyermekversei -, népköltészetünk több mint félszáz örökbecsű darabja és kortárs költőink legjobbjainak (Nemes Nagy Ágnes, Weöres Sándor, Tamkó Sirtó Károly, Kormos István és mások) gyermekversei olvashatók. A verseket három ciklusba osztva, az óvodás korcsoportoknak megfelelően tartalmazza a kötet, úgy, hogy a részeken belül asszociációs tematikai felépítéssel halad a könnyebb versektől a nehezebbek felé. Bálint Endre gyermekrajzok ihlette, színes és fekete-fehér művészi rajzai díszítik a kiadványt. A könyv kiválóan alkalmas arra, hogy már a legkisebbeket is megismertesse a klasszikus és modern lírával.

Illyés Gyula 77 magyar népmese. Móra, Budapest, 2014. 560 p.

Ezek a mesék a tizenötmillió magyar népesség megtelepülésének a legkülönbözőbb tájain teremtek; magukon hordják így ezeknek a tájaknak a sajátos mondatfűzését, mondatalkotását, nyelvi zeneiségét és - gyakran csak az ezeken a tájakon értett - szavait.

„Egységesíteni, mindnyájunk számára azonnal érthetővé akartam tenni őket, úgy mégis, hogy a sajátosságukat megőrizze. Hisz egy nemzet annál szervezettebb, minél sokszerűbb; szellemileg annál gazdagabb és szabadabb, minél összetettebb, sőt tarkább; akár a festő a színeivel. S azután: ezekben

a nem ma keletkezett mesékben csaknem teljességgel áll még a különös törvény: nyelvünk finomságainak megalkotói, legművészeibb mesterei nem is oly rég még népünk legelnyomottabb, „legkulturálatlanabb” rétegének milliói voltak, a szegényparasztok. E mesterfogásoknak csak töredékeit is megőrizni nemzeti kötelesség, akár a műemlékvédelem”. (*Illyés Gyula*)

A mesék: A kis gömböc; Kacor király; A kakas és a pipe; A kiskondás; Együgyű Misó; Az állatok nyelvén tudó juhász; Fábólfaragott Péter; A diákot erővel királlyá teszik; Virág Péter; Ribike; Az együgyű csizmadia mint csodadoktor; Az égig érő fa; Nyakigláb, Csupahály meg Málészáj; A repülő kastély; Táltos ökör; Ilók és Mihók; A róka és a farkas a lakodalomban; A zöldszakállú király; Erős János; Aranyszóló pintyőke; A malacon nyert királyné; A legerősebb állat; Kis Kolozs meg nagy Kolozs; A muzsikáló ezüstkecske; A szegény lányról, aki aranyvirágot lépik; Tündérszép Ilona meg Árgyélus; A loncsos medve; Jávorfából furulyácska; A huszár és a szolgáló; A böggős fia meg az ördögök; A farkas mulatni megy, azután szállni tanul; Csinosomdrága; A titkolódzó kisfiú és az ő kis kardja; A kígyókirály gyűrűje; A hiú király; Rózsa vitéz; Bendebukk; A rest macska; A becsületes tolvaj Marci; A számárrá változott barát; Fanyúvő, Vasgyúró, Hegyhengergető; A palóc meg az egri nagytemplom; Három kívánság; Rózsa és Ibolya; Az igazmondó góbé még igazabb kalandjai, A házasodni indult királyfiú; A virágfejű ember; Az öreg halász és nagyravágyó felesége; Győző, A három vándorló, A halkisasszony, A buták versenye; Mese Bruncik királyfiról; A libapásztorból lett királyné; Mátyás király meg az öregember; Mátyás király meg az igazmondó juhász; Mátyás király és a székely ember lánya; Ludas Matyi; A koporsóba tett fiú; Térdszéli Katica; A róka, a medve és a szegény ember; Az ördög kilenc kérdése; A kecskepásztor fia, Ej Haj; Adj isten egészségére!; Kilenc, Így jár, aki irigy; Vitéz János és a Hollófernyiges, A két lány meg a vasorrú banya, Bíró János; A rátóti csikótojás; Gyöngyhamar János, Nap, Hold, Szél; Három aranyszőrű bakkecske; A két holló; A szélkötő Kalamona; A háromágú tölgyfa tündére

Arany László: Szép magyar népmesék. Móra, Budapest 2016. 160 p.

A XIX. század hatvanas éveiben Arany János siheder fia hétmérföldes csizmát húzott, és Juliska nénjével bejárta a gyönyörűséges *Székelyföldet*, hogy népmeséket gyűjtsön.

Az *Arany László* által gyűjtött SZÉP MAGYAR NÉPMESÉK-ből huszonkilenc mesét tartalmazó kitűnő válogatás többsége kedvenc antológia darab (*A kiskakas gyémánt félkrajcárja, Babszem Jankó, A kis gömböc, Pancimanci, A kis ködmöm, A szomorú királykisasszony, A kóró és a kismadár, Fehérlófia stb.*).

Arany László megtartotta a mesék eredeti szerkezetét és mondanivalóját, és ízes stílusban, igazi mesemondóként tolmácsolja azokat. A kötetben néhány rövid csali mese is felbukkan, a hosszabb lélegzetű történetek mellett. Az igazságot győzelemre vivő mesehősök egészen bizonyos, hogy eljuttatják üzenetüket a gyerekeknek.

Arany László: Fehérlófia. Unikornis, 1996. 180 p.

Fehérlófia, Kőmorzsoló, Vasgyúró, Hétszűnyű Kapanyányimonyók - ugye mindenkinek ismerősen csengenek ezek a nevek? Jankovics Marcell sikeres rajzfilmje után ezúttal könyv alakban ismerkedhetnek meg a gyerekek Fehérlófia kalandos világgjárásával, a magyar népmesekincs egyik gyöngyszemével. Most a legkisebbek is együtt izgulhatnak egy fehér ló embernek született fiával, elkísérhetik őt felvilági és alvilági kalandjaiban, és találkozhatnak barátaival, ellenségeivel, no meg persze a sárkányokkal és a királykisasszonyokkal. A magyar jelképrendszer meghatározó elemét véshetik be lelkükbe a gyerekek a mese hallgatásakor.

Benedek Elek: A pelikánmadár. Főnix, 2009. 30 p.

Benedek Elek, „a nagy székely mesemondó” egyik legszebb meséje A pelikánmadár, s ez a kiadása gazdagon, s csodálatosan illusztrált. A legkisebbeknek egy gyönyörű világot mutat meg, olyat, amilyenre mi is csak álmainkban gondolunk.

A legszebb magyar mesék. Lengyel Orsolya válogatása. Roland-Toys, 2015. 128 p.

Az ősi magyar világ legszebb meséit gyűjtötték össze egy csokorba, amelyekben megtalálható az égig érő fa, azaz a világfa motívuma, szereplői között pedig megjelennek a táltosok, és a boszorkányok is. Ezeket a magyar őshagyományokra épülő meséket művészi értékű, hagyományőrző illusztrációkkal színesítették. Minden nép számára az egyik legfontosabb iránymutató a saját népi hagyományuk. A magyar népmesék különleges, sokszínű és gazdag világa fontos a múltunk megismeréséhez, de egyben kulcs ahhoz is, hogy a gyerekeink megtanuljanak eligazodni a mindennapokban, valamint segít nekik megismerni a lélek rejtelseit.

Benedek Elek: Világszép nádszálkisasszony. Móra, 2017. 312 p.

Fekete-tengernek a hetvenhetedik szigetjében vagy három nádszál, a közepsőben van a világszép királykisasszony, a két szélsőben a két szobaleánya. De ezen a szigeten olyan nagy sötétség van, hogy a kardodat felakaszthatod rája. Aztán, ha odatalálsz is, egy vén boszorkány őrzi a házat. Ezt a világszép királykisasszonyt szerzi meg a királyfi, az a királyfi, aki az Óperenciás-tengeren is túl, de még az üveghegyeken is egy sánta arasszal túl élt hajdanában, amikor az öreganyám öreganyja sem élt már.

Benedek Elek dolgozta fel a magyar mesekincs színe-javát, olyan meséket, amelyek a nép életéről, találékonyaságáról, humoráról, meleg szívéről tesznek tanúságot, és örökbecsű darabjai a magyar kultúrának. K. Lukáts Kató illusztrációi finomságukkal, bájukkal alátámasztják a népi szövegek elragadó naivitását.

Benedek Elek: A kék liliom. Móra, 2012. 312 p.

Benedek Elek klasszikus mesegyűjteményei egymás után látnak napvilágot felújított kiadásban. A Világszép Nádszálkisasszony, A vitéz szabólegény, és a Többsincs királyfi után most megjelenik A kék liliom is. Olyan örökzöld és megunhatatlan meséket találunk ebben a kötetben, mint A kakas és a pipe csalimeséjét, A kis gömböcöt, vagy a magyar népmeseként és Grimm meseként egyaránt ismert Babszem Jankót, Az égig érő fát és a jellegzetesen székely humort és nyelvi fordulatokat megvillantó Bolond Mihókot.

A mese hajdanában nem a gyerekek szórakozása volt. Benedek Elek meséit olvasva megértjük ezt: a csodás kalandokban megjelenik itt élet és halál, szerelem és árulás, varázslat és valóság, szegénység és mesés gazdagság, az élet teljessége.

A kötetet Szecskó Tamás rajzai díszítik.

Benedek Elek: A vitéz szabólegény. Móra, 2011. 328 p.

Benedek Elek híres magyar népmese-feldolgozásait immár nemzedékek adják egymásnak, és gyönyörködnek varázslatos világuk sokféle színében. A magyar népmesék legkedvesebb hősei lépnek eléink e csodálatos történetekben: sárkányölő kisbojtárok, vitéz szabólegények, a lehetetlent is legyőző legkisebb királyfiak. Benedek Elek írásművészetében új életre kel a népi mesemondó nyelvi egyszerűsége és tisztasága, tömör, nagyszerű kifejezőkészsége. A szép mesekönyvet Szecskó Tamás művészi illusztrációi díszítik.

Benedek Elek: Rókané mézes-mákos kalácsa. Móra, 2013. 280 p.

Benedek Elek meséinek újabb kötete ez a válogatás, amelyet Kormos István gondozott. Aki ismeri Az aranyalmafa, a Világszép Nádszál kisasszony, A kék liliom című mesegyűjteményeket, az tudja, hogy egy ilyen kötet a magyar nép mesevilágának milyen gazdag kincsesháza. Benedek Elek csaknem mindent összegyűjtött és feldolgozott a gyermekek számára, ami az erdélyi székely és a magyarországi mese területén feltalálható volt. Költői, színes és ízes megfordulásában a gyerekek klasszikus olvasmányává vált a magyar népmese, melyből immár nemzedékek ismerkedtek a népi képzeletvilág gazdagságával, és sajátították el a fordulatos, nagy kifejezőerejű, tiszta magyar stílust. Kötetünkben, mint az előző kötetekben is, Szecskó Tamás megragadó illusztrációi elevenítik meg a színes mesevilágot.

Benedek Elek: Többsincs királyfi. Móra 2011. 312 p.

"Megáll a koldusasszony a bölcsek előtt, s mondja:

-Olyan nevet akarnak adni a királyfinak, amilyen nincs több a világon? No, bizony kár azon törni a fejüket. A királynak egyetlen fia van, akkor annak Többsincs az illendő neve.

Összenéztek a bölcsek, elmosolyodnak, hajtogatják a fejüket, s mondják:

-Ez bizony jó név.

Mondja a király is:

-Szívem szerint szóltál, te koldusasszony, legyen a fiam neve Többsincs.

Annyi aranyat s ezüstöt adott nagy örömeiben a koldusasszonynak, hogy holtig urasan élhetett belőle."

Így kapta nevét a hős királyfi, aki a többi mese ifjaival együtt bátran megküzd ezer veszéllyel és bebizonyítja, hogy érdemes nevére.

Benedek Elek: Vége jó, minden jó. Móra 2012. 304 p.

„Kis manók, kis és nagy bűbájosok, bölcsek és varázslók, mind ahányan vagytok, induljatok egyszerre itt legyetek, földi ember és hegyi tündér fiának palotát építsetek! – mormogta Nagy Bűbájos, és abban a szempillantásban megtelt a kert apró manókkal, pápaszemes varázslókkal, bűbájosokkal, akik gyorsan munkába fogtak, dolgoztak éjjel-nappal, s mire az első tavaszi napsugár a fák ágai közt beszűrődött a rengeteg erdőbe, hatalmas palota állt a kis házikó helyén.” Hét nap, hét éjjel tartott a lakodalom, s mindenki nagyon boldog volt. Így végződik Bűbájosnak és Mirkó király leányának története. Vége jó, minden jó – az olvasó is megelégedetten teszi le a könyvet, egy nagy élménnyel gazdagabban. Benedek Eleknek – a magyar nép Elek nagyapójának – minden meséje élmény, szín, szó, érzélem. A világszép Nádszál kisasszony, a Többsincs királyfi, a Vitéz szabólegény és A kék liliom után ebben a kötetben még mindig új, ismeretlen motivációjú meséket talál az olvasó.

Benedek Elek: A csodaszarvas. Fapadoskönyv Kiadó 2011. 508 p.

A magyar irodalom Nagy Mesemondója, Benedek Elek meséi a legkisebbek számára nyújtanak várhatóan felejthetetlen élményeket. A magyar ifjúsági irodalom egyik legnevesebb, de idehaza kissé elfelejtett alkotójának életműve most teljes egészében elérhető lesz, kéthetente kínálva valódi és hiteles, a székely néplélekben gyökerező tündérvilágot az esti mesék hallgatóinak és olvasóinak egyaránt. A magyar népmese-irodalom ismert alakjai és motívumai mellett Elek apó ízes nyelvezetű meséi a csodaszarvas-mondától kezdve a magyar királyok legendáin át a szabadságharcig a magyar történelem legismertebb alakjait is felelevenítik.

Benedek Elek: Magyar mese- és mondavilág. Móra, 1989. 1515 p.

A Csodaszarvas, A fekete kisasszony és a Tűzmadár kötetek egy könyvbe összegyűjtött meséi és mondái.

Kriza János: Az álomlátó fiú. Móra, 2011. 248 p.

A *Kriza János* és segítői által a XIX. század közepe táján összegyűjtött és feldolgozott mesék hőseivel azonosulva a gyerekek maguk is hőssé válnak. A tündérmesék elviszik őket a csodák birodalmába, ahol minden lehetséges, ha az összefogás legyőzi a széthúzást. Élettanító mesék találhatók a könyvben, miközben megmutatják az ember által még le nem győzött természeti környezetet is. Változatos, szép kötet, aranyos képekkel.

Királyfiú Kis Miklós – Csinos vitéz – **Aranyhajú Kálmán** – Rózsa királyfi – **Viritó Pál** – A tejkút – **Szegény bujdosó legény** – A király húszéves leánya és a három ifjú – **A csudamadár** – A fortélyos leány – **Az obsitos katona** – Az álomlátó fiú – **Pávatoll** – A szegény csizmadia és a szélkirály – **Halász Józsi** – A csóka lányok – **Az egyszeri asszony, meg az ördög** – A két gazdag ember gyermeke – **Borsszem Jankó** – A kicsi dió – **A rest leány** – Három hazug mese

Gaál György magyar népmese gyűjteménye (1-3 kötet). Nemzeti Örökség Kiadó, 2013. 414 p.

Gaal György első mesegyűjtőink egyike. Már ifjú korában érdekelték a nép szokásai, adomái, meséi s példabeszédei. Az idegen nyelvekben való gyakorlottságát arra használta, hogy magyar művek fordításával irodalmunkra vonta a külföld figyelmét. 1847-ben megjelent három kötetes Magyar népmese gyűjteménye az első olyan minden igényt kielégítő válogatás, mely úgy a mese, mint a néphagyomány és néprajz iránt érdeklődők figyelmét felkeltette. A három kötet (53 mese) most egy kötetben jelent meg, megtartva az akkori kor nyelvtani és helyesírási szokásait.

Erdélyi János magyar meséi. Nemzeti Örökség Kiadó, 2014. 194 oldal.

Erdélyi János a Kisfaludy Társaság titkára, költő, Sárospatakon 1855. június 14-én ezt írta könyvének Előszavába: „Ezen kötettel a magyar népirodalom ereklyéi: mesék, dalok, közmondások, adomák, szokások, hiedelmek, szóval: minden ide tartozó elemek kiadása van foganatba véve...” A kötet 19 meséje: A liliumlány; A hajnalkötöző királyfi; A fekete kisasszony; Az elátkozott király kisasszony; A mosolygó alma; Nemtudomka; A szalmakirály; Több hétszer esküdni, mint egyszer; Az aranyhajú ikrek; János vitéz; A bölcs királyfi; Százat egy ütéssel; A leghűségesebb királykisasszony; A három vándorló; Tamás kocsis; Jézus mondásának teljesednie kell; A szegény ember és a halál; Mikor én kis fiú voltam; Gyermekmesék I. II.

Továbbá:

Kányádi Sándor: A bánatos királylány kútja. Budapest, Magyar Könyvklub, 2001. 151 p.

A kitűnő erdélyi magyar író kötete híradás egy távoli világból. Versei az erdélyi havasok téli világát idézik meg. Azt a tájat, ahol az erdőrengeteg mélyén, a porzó havon életéért küzd a szarvas (Hallgat az erdő), az Olt vizének mélye nagy csukákat rejteget (Csukástó), és téli estéken sok házacskában jár a guzsaly (Fonogat anyóka). A téli táj képe mögül egy-egy lírai darabban (Csikorgó a fagykirály birodalma) mögül nevetősen kivillan a tavasz, és a nyár ezer színe is (Szitakötő tánca, Napsugárhivogató, A tavon). A meséket át meg átszövi az erdélyi táj titkokkal teli múltjának varázsa. Gyakorta a mesélő - kis parasztyerek - hétköznapijainak valósága siklik át észrevétlenül a mondák, legendák világába (A bánatos királylány kútja). Egyik-másik történet Móra Ferenc meséinek hangulatát idézi (Farkasúzó furulya, Kenyérmadár). A kötet mondafeldolgozásai a történelmi múlttól, Rákóczi-ról és Bethlen Gáborról mesélnek (Nyergestető, A fejedelem zászlótartója, A nagyságos fejedelem és a segesvári szászok). A tanmesékben üde hangvétele, játékosága (Jó szerszám - fél erő!, Paszulyka és Fuszulyka), a vidám versek (Ballagi, február hónapja, Vigasztaló) zenei ritmusa, csengő rímei valódi irodalmi élményt nyújtanak kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Balázs Tibor: A fogfájós vaddisznó. Budapest, Littera Nova, 2010. 34 p.

Az erdélyi születésű költő 1970-es években született gyermekverseit tartalmazza az igényes kivitelű kötet. Mi is jellemzi ezeket a költeményeket? Lázár Ervin ajánló sorait idézve: „Játék, sziporka, szellem!” Különbféle állatokról szólnak ezek a remek ritmikájú versek, többek között éhes szöcskéről, torzonborz borzról, hiú hiúzról, fogfájós vaddisznóról és cápáról. Megtudhatjuk, hogyan utaztak a Frici, Tici, Icri, Picri, Mici és Fici névre hallgató bolhák: „... Igen ám, de menni kellett, s buszra, vonatra nem telt, így történt, hogy a hat bolha átköltözött a kocsisra” vagy azt, miként is haladt a karaván a sivatagon át: „Megy a karaván, át a Szaharán... látnátok a tevét, csóválja a fejét...” Nemcsak a gyermekeknek, hanem a verseket felolvasó szülőknél is remek szórakozást nyújtanak ezek a játékos, humoros sorok, amelyekhez jól illeszkednek Réber László kedves, színes rajzai. Jó szívvel ajánlható a kötet a 4-6 éves gyermekeknek és szüleiknek, de a már olvasni tudó gyerekek is örömeiket lelhetik benne.

Nemes Nagy Ágnes: A gondolj-rám-virág. Budapest, Osiris, 1999. 107 p.

A szép kiállítású gyűjteményes kötet Nemes Nagy Ágnes gyermekverseit tartalmazza. A nyolc ciklusba (Budai utca, Madarak, Gyerekek, Bors néni könyve, Mondókák, Jeromos, a remeterák, Hol jártál? A zöldkezű) rendezett gyermeklírai darabok más kiadásban többnyire már olvashatók voltak. A

gyermeklírai darabokból szinte varázsütésre bomlik ki a gyermeki környezet titkokból és csodákból szőtt páratlan világa. Ez az ezeryi színű játékvilág formálódik a szerző tolla nyomán gördülékeny versekké, amelyeket a szemlélet elevensége, egy-egy hangulat találó megjelenítése, a játékos ritmika és remek nyelvi ötletek jellemeznek. A gyermekekről és környezetükről remek életképekben ad hírt a szerző, a tájban élő ember derűs életszemléletének közvetítésével. Bors néni kedves alakja is megéled a kötet lapjain, majd a pergő ritmusú mondókák (Egy villamosmegállónál kell mondani télen, Laboda, Kendervászon, Pemete) és a Jeromosról, a remeterákról szóló verses mese szórakoztatja a gyerekeket. Bereznyei Róbert karakteres, vidám rajzai illusztrálják a humort és a lírát páratlanul ötvöző szerző kötetét.

Móra Ferenc: A hatrongyosi kakasok. Budapest, Móra, 2015. 211 p.

A mesegyűjtemény - a sorozat nyitó kötete - Móra Ferenc gyermekeknek készült írásaiból kíván minden eddiginél teljesebb képet adni. A legismertebb és legkedveltebb történeteken kívül korabeli újságokban lappangó meséket is tartalmaz. A ciklusok - A csobánci agár, A hatrongyosi kakasok, Homokországban, A nyughatatlan méhecske, A gavallér zsiráf, A darazsak pandúrja - főként az állatszereplők "származása" szerint alakultak ki. Több mesében feltűnik a bájos kislányfigura, Panka - gyakran az ő szemével látjuk az állatmesék szereplőit (A Viola meg a Gabó, Fannika csigabigája, A láthatatlan prímás). A szerzőre jellemző líra és humor hatja át valamennyi történetet, és külön említést érdemel a művekből sugárzó humánus. Az ismert állatfigurák mellett (A nagyhatalmú sündisznócska, A csókai csóka, A Mitvisz meg a fiai) új barátokra lelnek a gyermekolvasók (Talpas, Üрге baba, Virgonc stb.). A kötetben nemcsak prózai történetek, hanem gyermekversek is szerepelnek. A színes és fekete-fehér illusztrációk híven tükrözik a mesék hangulatát.

Kolozsvári Grandpierre Emil: A lóvátett sárkány. Budapest, Osiris, 2007. 257 p.

A több mint félszáz mesét tartalmazó gazdag válogatásban olyan jól ismert népmese újraköltött változata ismerhető meg, mint pl. az lhók és mihók, A lóvátett sárkány, a Folton folt király, A rest macska vagy a Babszem Jankó. Az eredeti humorral megírt történetek többsége a mesék varázslatos világába kalauzol és a hősöknek sárkányok, óriások földjén kell bátorságukról, okosságukról tanúbizonyságot adniuk. Erre nyújt nagyszerű példát a címadó mese főszereplője, a szegény Tóbiás, aki furfangos észjárásának köszönhetően nemcsak több ízben legyőzi a félelmetes szörnyet és kicsal tőle négy véka aranyat, de ráadásul alaposan meg is szegényíti: a nyakába ül, és úgy hajtja végig az országúton, mint a lovat. Szép számmal szerepelnek a gyűjteményben állatmesék, amelyekben a hősök kalandjai megszívlelendő reális tanulsággal szolgálnak, és a butaság, az irigység, a kevélység, a lustaság és más jellemhibák egyaránt kipellengérezésre kerülnek (A két kicsi bocs meg a róka, A makacs kis nyulacska, A légy meg a bolha stb.). Népi bölcsesség, pompás humor árad a mesék nagy részéből, mint pl. a lusta feleségét leleményességgel „gyógyító” fiatal férj esetéből (A rest macska), vagy a Mátyás király alakja köré szőtt történetekből (Időjósítás, Az elégedett ember, Bolond az erdőben, A szerecsen), de kitűnő szórakozást nyújtanak a rövidke tréfás mesékre, csalimesékre, láncmesékre példát hozó mesedarabok is (A pecsenye, Igaz történet, A répa). A színes, gazdag válogatás szép kiállítású kötetben, Reich Károly remek rajzaival jelenik meg.

Móra Ferenc: A nagyhatalmú sündisznócska. Debrecen, Tóth Könyvkereskedés, 1999. 168 p.

A mesegyűjtemény Móra Ferenc gyermekeknek szóló írásaiból ad gazdag válogatást. Számos meseantológia darab (A mi pókunk, A földvári herceg, A hatrongyosi kakasok stb.) olvasható a kötetben, több történetben feltűnik az író lánya, Panka (Pannika csigabigája, A mi bocink, Végességig csupa bolt..., Repcevár). Líra és humor hatja át valamennyi mesét, melyek közül néhánynak a főszereplője emberi tulajdonságokkal felruházott, kedves kis állat (A péceli szúnyogok, A nyughatatlan méhecske, A jégmacska). Valamennyi mese jóval többről is szól, mint a történetek első jelentésszintje, hitelesek az író gyermekkorának élményeiből építkező írások (Huppuj, Móric meg a sánta nyúl, A cinegefészek). Valamennyi mesét Szopos Gyopár rajzai elevenítenek meg.

Lázár Ervin: A nagyravágyó fekete rigó. Budapest, Móra, 2016. 14 p.

Lázár Ervin meséjének főszereplője, a fekete rigó a legrútább madárnak tartja magát a ligetben, és azt gondolja, hogy ha befesti magát, akkor majd szívesebben barátkozik vele a kisleány, aki madár barátja vágyik. Azonban hiába pingálja magát zöld küllő vagy gólya képére, a többi madár kicsúfolja, s a kisleány sajnálkozva elutasítja. Végül sárgarigóvá festi magát, ám a kisleány továbbra is arra a kedves madárra vágyik, akit régen látott, és akit fekete rigónak hívnak... A kedves történetet Réber László színes illusztrációi kíséretében élvezhetik a 4-6 éves gyerekek.

Móricz Zsigmond: A nehéz kétgarasos. Budapest, Unikornis, 1996. 174 p.

Irodalomtörténeti tény, hogy a mese műfaja bűvópatakként bukkan föl Móricz Zsigmond alkotói pályáján. A tízes évek elejéig, a Hét krajcár megjelenéséig, az első regények sikeréig, a munkásságának legbővebben termő ága a mese volt. Ebből nyújt igen bő ízelítőt a Majtényi Zoltán és Czine Mihály szerkesztette-gondozta gyűjteményes kötet. Az első ciklus (Mese a zöld fűvön) darabjai történelmi ihletésűek, mondafeldolgozások, mesés-regés történetek. A második ciklus (Vízimalom meg a molnárja) a folklorisztikus eredetű, a népmesei ihletésű, olykor balladás hangoltságú történetek, novellák gyűjteménye (pl. Fillentő, A nehéz kétgarasos, Hét krajcár, Kis Samu Jóska, Barbárok, Magyar virtus). Ez utóbbiak már átvezetnek Móricz realista novellisztikájának legsúlyosabb mondandójú válfajához, vérbeli remekléseihez, egyben példát mutatva arra a móriczi igazságra, hogy a valódi gyermekirodalom nem külön a gyermekek számára írt irodalom, hanem minden írói életmű legjava. Azután néhány idősebb kori írása, önéletrajzi ihletésű kisprózája a Légy jó mindhalálig moralitását és látásmódját idézi föl (A paszuj, Harmathy bácsi). Az utolsó egység, a Verses mesék a legkorábbi pályaszakasz eleven erejű, megkapó ritmikájú, színes nyelvezetű gyermekverseivel ismert meg, melyet olyan munkák fémjeleznek, mint A török és a tehene, Többet ésszel, mint erővel, Kismalac meg a farkasok vagy az Icíri-picíri. Móricz novellisztikus, anekdotikus, historizáló vagy folklór vétetésű, különböző időszakokban keletkezett meséi a világlátásban, valóság szemléletben és életérzésben egységesek, életre szólóan épp olyan aktuális és tanulságos, ahogy egész írásművésze. A kötetet Keresztes Dóra ízléses, megkapóan eredeti színes illusztrációi díszítik.

Lázár Ervin: A nyúl mint tolmács. Budapest, Móra, 2014. 28 p.

Lázár Ervin meséjében a kecske, a ló és a nyúl ölt magára emberi tulajdonságokat. A mezőn egy kecske ült, a „vigyorgó képű úritök” szomszédságában, és elmekekentette magát. Arra járt a ló, aki erre egy nyihával válaszolt. A két állat nem értette egymást, kérdően mekegtek és nyihogtak egymásnak. Ekkor a lónak eszébe jutott, hogy tud egy kicsit számáru, ezért megpróbált ezen a nyelven is kommunikálni a kecskével, de az nem értette. Ekkor a kecske megpróbált bégetni mint a bárány, de ezt meg a ló nem értette. Szerencsére arra ment a nyúl, aki az állatok közül a legműveltebb volt, és készségesen lefordította a lónak és a kecskének, amit a másik mondott. A mese végére a ló és a kecske remekül megértették egymást már szavak nélkül is, csak a nyúl nem volt biztos abban, hogy jól fordított-e. A humoros mese nem csak a gyerekeknek, de a felnőtteknek is remek szórakozást nyújt.

Zelk Zoltán: A tölgyfa születésnapja. Mesék a természetről. Budapest, Móra, 2017. 86 p.

Már színes, vidám borítójával felkelti a gyerekek figyelmét az igényes kivitelezésű kötet, amely huszonnégy rövid mesét tartalmaz Zelk Zoltán tollából. A kedves történetek megelevenítik a természet örök körforgását, az évszakok váltakozását. A világ elején, az erdő közepén egy ideig vidáman éldegélt négy testvér, Tavasz, Nyár, Ősz és Tél. Egy napon azonban összevesztek, és külön-külön vándorútra indultak. Azóta csak ritkán találkoznak, hogy elmeséeljék egymásnak, mit tettek s tapasztaltak útjuk során. Többek között a kedves hóvirágról, az Afrikáról csicsergő fecskékről, az emberek országáról mesélő Szél apóról, a tölgyfa századik születésnapjáról, a fák dalosversenyéről és Párácskáról, a kis felhőgyerekekről is olvashatnak szüleik a 4-6 éves gyerekeknek a remek kötetből, amelyben Nagy Norbert színes, humoros rajzai kiválóan illeszkednek a történetek hangulatához.

Fésüs Éva: A zselici rét alatt. Budapest, Kairosz, 2011. 63 p.

Fésűs Éva verseskötetében a négy évszak elevenedik meg különféle történéseivel. Tavasszal bújik ki a Hóvirág, Ébred a medve (...a hosszú álmot bizony megunta, üres a gyomra, bő lett a bunda...), születnek meg a nyuszi kicsinyei, s jön el Húsvét ünnepe. A Békanótával s záporokkal tarkított, vidám nyári pillanatokot követően birtokba vehetjük az ősz kincseit, tanúi lehetünk az állatok őszi bújócskájának, s végül újabb hét verssel adózhatunk a havas téli perceknek, hogy aztán minderre rákerüljön a korona, karácsony szép ünnepével. Az érzékletes képekkel élő, vidám, jó ritmusú versek mindegyike mellett találunk egy ahhoz tökéletesen illő, egész oldalas, színes, kedves, vidám, illusztrációt. A huszonkilenc költeményt tartalmazó kötetben bizonyára örömeiket lelik majd az óvodáskorú gyermekek.

Szilágyi Domokos: Abrakadabra. Kolozsvár, Kalota, 1999. 54 p.

Az erdélyi magyar költő kötete művészetének színgazdagságát közvetítve a legkisebbekhez szól. A könnyen tanulható és előadható, páros rímekre épülő versek egymásutánjában, a költő - a mindenre rácsodálkozó gyermek naiv optimizmusával - a mindennapi élet és a megszokott hétköznapi tevékenységek gyakran észrevétlen maradó szépségét fordítja le a gyermekek nyelvére. Az évszakok váltakozását (Olvasás, Áprilisi mondóka, Tél királya, Őszi levél), a falusi emberek tevékenységét, a munkát, a pihenést, az ünnepeket (Aratási mondóka, Nászinduló) elevenítik meg a népköltészetből vett motívumokkal is gazdagon élő versek. A gyermeki fantázia ezernyi képe és képtelensége jelenik meg tömör szerkezetű, tökéletes ritmusú költeményeiben. Szeret és tud is játszani a szavakkal, a nyelvtörő versikék csengő-bongó rímei, szinte "megzenésítve" szólnak. A karcsú kötetet Bak Sára remek rajzai illusztrálják.

Móricz Zsigmond: Állatmesék. Budapest, Móra, 2015. 51 p.

Móricz Zsigmond verses állatmeséi - gyerekgenerációk első olvasmányai - az író bölcs, eleven humorú életszemléletét sugározzák. Igazi epikus világa van a miniatűr állattörténeteknek, a versek szókincse, fordulatai a népnyelv, a népmese ízeit, értékeit is közvetítik. A régi falu állatvilága, környezete elevenedik meg a mesékben: házi és ház körüli állatokról éppúgy szól a mese mint az erdő-mező szabad, küzdelmes tájain kóborló lényekről. Koldus verebek csipegetnek, csivitelnek, iciri-piciri macska surran, többször is feltűnik az örökön éhes kisegér, jelen vannak az udvar szárnyasai: a galamb, a réce meg a lúd. Móricz állatseregletének legjellegzetesebb három alakja, több mese főszereplője a jovialis kismalac, a torzonborz, okoskodó, zsákmányéhes farkas, no meg a ravaszdi, aki - többnyire pórnál jár - hiába csalafintáskodik; az ember ésszel, a kutya türelemmel jár túl a róka cselvetésein. Itt-ott felbukkan egy-egy emberalak is a mesevilágban: a szegény ember, a csudálkozó Mehemed, György uram, a csizmadia, aki nem állhatja malackájának csúfolódását. Sok pompás rím, játékos szóösszecsengés, variált refrén jellemzi a mesenyelv ritmikáját: könnyen megjegyezhető, ismételt olvasásra könyv nélkül is mondható meséket kapnak kézhez a gyerekek. Reich Károly kedves humorú, színes rajzai a könyv alaphangulatát erősítik. - Óvodásoknak felolvasva, kisiskolásoknak első meseolvasmányként jelenthet élményt.

Scarry, Richard: Ahogy illik. Tesz-Vesz város illemkönyve. Budapest, Móra, 2015. 32 p.

Tesz-Vesz város jól ismert, kedves állatfigurái különböző élethelyzeteket mutatnak be történeteiken keresztül. A mesék már az óvodás korú gyerekeknek is segítenek megismerkedni az illedelmes viselkedés alapjaival: hogyan kell viselkedni érkezéskor, távozáskor, hogyan illik bemutatkozni, hogyan viselkedjünk egy szülinapi zsúron. Tesz-Vesz város lakói tudják az illetet, mindig észben tartják a két varázsigt - kérem és köszönöm -, legfeljebb néha csípi meg őket egy veszedelmes „macerahangya”, de a rettenetes kártevők okozta bajból könnyen ki lehet gyógyulni. A színes képeskönyvet örömmel fogja forgatni a 4-6 éves korosztály.

Nordqvist, Sven: Amikor Findusz kicsi volt és eltűnt. Budapest, General Press, 2007. 24 p.

A szerző, aki egyben illusztrátora is történeteinek utánozhatatlan humorral, bájjal és találékonyssággal eleveníti meg két főhősének: az öreg Pettsonnak és macskájának, Findusznak a történeteit. A felnőtteknek is jó szórakozást ígérő, többkötetes mesefolyam szereplőit mulatságosabbnál

mulatságosabb színes rajzok keltik életre. "Az öreg Pettsonnak volt egy kis háza meg kertje meg fáskamrája meg barkácműhelye meg egy tyúkólja tíz tyúkkal. És volt egy kandúrja, Findusz." Így kezdődik a mese, amely kötetről kötetre újabb és újabb szereplőkkel bővül. A szerző hírül adja, miként bővíti Pettson megannyi különös találmánnyal házának berendezését, és hogyan alakul ki időnként közte és Findusz között nézetkülönbség. Miként sokasodik házacsájában a lakók száma, hiszen a szerző, a kakas, a tyúkok, és a kiséger mellett, a falon mászó pókot, de még a tűpárnául szolgáló sündisznót is életre kelti. Így azután valamennyi szereplő kedves ismerőse lesz az olvasónak. A meséből többek között megtudható még az is, hogy Pettson és Findusz, valamint a kedves szomszédok miként varázsolnak a semmiből díszes karácsonyfát, hogyan sátorozik a Findusz által zöld kolbásznak vélt valamiben a két jóbarát, és mit csinált Pettson, amikor Findusz, olyan kicsi volt, hogy eltűnt. Se szeri se száma a kacagtató történeteknek, amelyek a képek erejével igazi élményt jelentenek a gyerekeknek.

Janikovszky Éva: Bertalan és Barnabás. Budapest, Móra, 2016. 24 p.

"Az ikertestvérek mindig nagyon hasonlítanak egymásra... A dakszli ikrek annyira hasonlítanak egymásra, hogy elég, ha csak egy dakszlit képzeltek el, mert a másik ugyanis pontosan ugyanolyan." Bertalan és Barnabás boldog életében ez a hasonlóság volt az egyetlen probléma. Borbála néni és Boldizsár bácsi bizony sokszor összetévesztette a két kutyafiút. Szerencsére egy kék és egy piros masni megjelenésével, némi kezdeti zavar után, minden megoldódik. Már messziről látszik melyik csóváló farkinca Barnabásé, melyik vidáman lógó fül Bertalané. Janikovszky Éva szerzőtársának, Réber Lászlónak a rajzai illusztrálják a vidám mesét.

Kányádi Sándor: Billegballag. Pozsony, Kalligram, 2009. 80 p.

Az erdélyi költő témái ugyanazok, mint a legtöbb gyermekversnek: az évszakok, a természet, a falusi élet, főképpen az állatok - valóságos mivoltukban éppúgy, mint megszemélyesítve - az iskola. Mindez dallamos, ritmusos sorokkal, tisztán csengő rímekkel megverselve. Janiga József népmesék hangulatát idéző, szép, színes illusztrációi díszítik a kötetet.

Marék Veronika: Boribon a játékmackó. Budapest, Móra, 2016. 40 p.

Gabi és Gyuri, a két testvér abban nagyon hasonlítanak egymásra, hogy igencsak mostohán bánnak a játékaikkal. Boribon, a kis játékmackó is erre a sorsra jut, mert a gyerekek – orvosokat utánozva – felvágják hasát. A mackónak azonban ezután nyoma veszik, és a két gyerek kétségbeesetten kezdi el keresni...

Marék Veronika: Boribon beteg. Budapest, Pozsonyi Pagony - Brand Content, 2016. 30 p.

A betegség mindig rosszkor jön, pláne akkor, ha a mindig tette kész Boribont dönti le a lábáról a láz. A mindig izgó-mozgó Boribonnak valóságos sorscsapást jelent az a tény, hogy ágyban kell maradnia, és eközben még szednie kell a sok orvosságot is. Így aztán nagyon lassan múlnak a napok a gyógyulásig. De persze, mint minden betegség, ez is elmúlik, és a várva várt nap, amikor Boribon ismét a tettek mezejére léphet, hamarosan megérkezik...

Marék Veronika: Boribon és a 7 lufi. Budapest, Pozsonyi Pagony, 2016. 31 p.

Boribon megkapja eddigi élete legszebb ajándékát, a színes „luficsokrot”, amelynek hét különféle színű lufija igazán szépen száll a levegőben. Ám a lufik hamar elszállnak, és végül Boribonnak egy sem marad belőlük. Még szerencse, hogy az égen átfutó szivárvány megőrzi a lufik színeit...

Marék Veronika: Boribon és Annipanni. Budapest, Pozsonyi Pagony - Brand Content, 2015. 32 p.

Boribon, a kis barna mackó ezúttal szamócadászatra indul, ám hiába viszi magával szép sárga kosárkáját, gyümölcs helyett egy pár piros cipőre, egy kék ingre és egy óriási szalmakalapra bukkan útközben. Mindezeket szépen magára is veszi, mígnem találkozik Annipannival, aki viszont éppen ezeket veszette el. A kislány természetesen visszakapja ruhadarabjait, és hálából megmutatja Boribonnak, hogy hol lehet sok-sok piros szamócát találni.

Marék Veronika: Boribon tojást fest. Budapest, Pozsonyi Pagony, 2015. 41 p.

Húsvét idején játszódik az újabb Boribon-történet. Annipanni izgatottan várja a locsolkodókat, és szép hímes tojásokat fest a fiúknak. Boribon is szeretne ebben részt venni, de a kislány szerint ő még kicsi ehhez, úgyhogy csak a tojások adogatása lehet a feladata. Boribon nem nyugszik ebbe bele, elcsen egy tojást, ám azt végül csak egy óriási pacával tudja kidíszíteni. Hogyan lesz mégis az övé a legszebb hímes tojás? Talán Hapci, a kiscica tudja erre a választ...

Fodor Sándor: Csipike. Budapest, Manó Könyvek, 2018. 218 p.

A mesefüzér öt története közül az elsőben a címszereplő gonosz törpeként mutatkozik be az Erdő lakóinak. Lassan az Erdő Réme lesz, mígnem beköszönt a javulás. Olyannyira, hogy a második mesében (Csipike és Kukucsi) meg akarja valósítani az Erdőben a szeretet hatalmát, ámde Kukucsi vakond meghiúsítja a szép terveket. A harmadik mesében (Csipike, a boldog Óriás) régi vágya teljesül: Bagoly doktor csodaporától óriás lesz, ám ez az állapot is tartogat számára bonyodalmakat. Csipike és Típetupa történetében ismét felvonul a jól ismert társaság minden tagja, és kiderül az is, hogy a nagyotmondás nem azonos a hazugsággal. A kötetzáró írásban (Csipike és a gonosz Ostoba) a mesehős búcsút mond az agglegényéletnek, és Típetupával együtt rendezkedik be az Óriásnagy Bükkfa egyik takaros hajlékában. Fodor Sándor klasszikus meséje ezúttal új köntösben látott napvilágot Pásztohy Panka bájos, színes és fekete-fehér rajzainak kíséretében. Az olvasmányos történetek ma is jó szívvel ajánlhatók az óvodásoknak és a kisiskolás korosztály tagjainak.

Scarry, Richard: Csúcsforgalom Tesz-vez Városban. Budapest, Móra, 2017. 66 p.

Richard Scarry meseíró és rajzoló több könyvéből ismert fantáziavárosában szinte mindenkinek van valamilyen járműve: veterán sportkocsiján száguldozik a róka, a közterület-felügyelő biciklin jár ügyes-bajos dolgai után, a nyuszi járműve krokodilt formáz (neve is krokomobil), még a város boszorkányának is jut egy roller. A színes rajzok felvonultatják a járműveket, miközben a mese nyomon követi a piknikezésre induló Uborka család viszontagságait.

Kiss Ottó - Baranyai András: Emese almája. Budapest, Pozsonyi Pagony, 2011. 63 p.

A kötet verseinek elbeszélője egy óvodáskorú kisfiú, aki a skandináv gyermekköltemények egyszerűségét, fanyar iróniáját, életbölcességét idéző hangnemben szól a körülötte levő világról, hétköznapi történésekről: anyáról és apáról, a munkáról, a játékról, a tanulásról, az óvodai életről és a kedves játszótárs, Emese alakjában színre lépő első szerelemről: „Emesének tegnap jól meghúzkodtam a haját, / mert aki tetszik nekem, / annak először mindig jól meghúzkodom a haját, / persze nem annyira, hogy fájjon neki, / de azért vegye észre, hogy a szeretet miatt csinálom.” Az A-tól Zs-ig, betűrendben sorakozó rövid, frappáns versikéket Baranyai András kiváló színes rajzai kísérik.

Nordqvist, Sven: Findusz elköltözik. Budapest, General Press, 2017. 25 p.

Az öreg Pettson és szeleburdi macskája, Findusz együttélése nem gondtalan, hiszen a kandúr már hajnali négy órakor elkezdi ugrabugrálni, amikor gazdája még javában aludna. Nem tudnak közös álláspontra jutni ebben a kérdésben, ezért Findusz elhatározza, hogy elköltözik. Pettson először megdöbben, de aztán úgy dönt, hogy segít a cicának. Átalakítja neki a használaton kívüli kerti vécét, ahol kedvére ugrándoZHAT, amikor csak jólesik. Findusz eleinte annyira jól érzi magát új otthonában, hogy szinte teljesen megfelekedzik idős gazdájáról. Igen ám, de hamarosan mindketten rájönnek, hogy egyiküknek sem jó egyedül... A szerző színes, mozgalmas, kedves rajzai ezúttal is számtalan apró, felfedezésre váró, humoros részlettel várják a gyerekeket. Az újabb kötet ezúttal is remek szórakozást ígér – nemcsak – a 4-6 éves gyerekeknek.

Zelk Zoltán: Gólyavirág, gólyahír. Budapest, Móra, 2006. 21 p.

A költő születésének századik évfordulójára megjelent kötet tizenkét, eddig még kiadatlan verset tartalmaz. A tavaszváró illetve az évszakok hangulatát megidéző lírai sorok mellett az állatokról szóló versikék és a gyermeki megfigyeléseket, tapasztalatokat feldolgozó költemények is megtalálhatók. A

szervő verselésének stílusjegyei a népköltészethez hasonlítják a rímeket. Az egyszerű képi világ nemcsak a születés, de a gyermeki lélek számára szinte megfoghatatlan elmúlás, és halál élményét is megragadhatóvá teszi. Damó István rendkívül színes, kedves rajzai méltóképpen támasztják alá a költemények lírai mondanivalóját.

Benedek Elek: Gyöngyvirág Palkó és más mesék. Budapest, Elek és Társa, 1996. 123 p.

Benedek Elek gazdag mesegyűjteményeiből - valamennyi meseolvasó korosztály igényeihez igazodóan - harmincat kínál a válogatott kötet. A rövid, az ismétlődő elemek ritmusára épülő, A kóró és a kis madár, A gyémántkrajcár, A kakas és a pipe, A macska című történetek mellett hosszabb lélegzetű állatmesék (Kacor király, A sündisznó, A farkas és a róka), azután tündérmesék (Hamupipőke királyfi, Többsincs királyfi, A táltos királykisasszony), anekdotikus (Ludas Matyi) és tanító célzatú mesék (Haragszik-e gazduram?, Három kívánság) állat- és emberhőseinek tréfás vagy kalandos történetei hirdetik a népi bölcsesség és igazságszolgáltatás diadalát. Faludy Bea - a népi humort, a hősi kalandot megjelenítő ízléses - illusztrációi teszik a kötetet igazán élményszerzővé.

Weöres Sándor: Ha a világ rigó lenne. Budapest, Móra, 2017. 77 p.

A Hincz Gyula festőművész rajzaival illusztrált, szép kiállítású kötet a költő gyermekverseinek eddigi legteljesebb gyűjteménye. Tartalmazza a Bóbita anyagát és a Zimzizim jelentős részét. Legtöbbjük klasszikus, gyerekvers antológiákban, irodalom tankönyvekben rendre fölbukkanó, jól ismert darabok (Mély erdőn ibolya-virág, Kezdődik az iskola, Kutya-tár, Sehallselát Dömötör, Galagonya, A tündér Száncsgő stb.), amelyek gazdag és változatos zeneiségükkel neves előadóművészeinket (Halász Jutka, Kaláka együttes stb.) is számos alkalommal „megihlették”, az „eredeti dallamok” egyéni hangú tolmácsolására ösztönözték. A már hetedik alkalommal megjelent színvonalas kiadvány ma sem hiányozhat a szülők és a pedagógusok polcairól.

Ha majd hat éves leszek. Versek kicsiknek. Budapest, Sziget, 2009. 61 p.

A könyv összeállítója, Szele Ágnes az óvodás korú gyerekek számára válogatta a kötetének anyagát, azzal a nemes célkitűzéssel, hogy olvasás közben a kicsinyek ne csupán a versek világából kapjanak ízelítőt, hanem a magyar nyelv szépségeiből is. Magyar költők műveiből szám szerint nyolcvanegyvet ajánl, többek között Nemes Nagy Ágnes, Weöres Sándor, Tamkó Sirató Károly és Zelk Zoltán lírájának gyöngyszemeit (Laboda; A tündér, Tengerecki Pál; A három nyúl). Szerepel vers Illyés Gyulától, József Attilától, Móra Ferencről, továbbá Kányádi Sándor és Orbán Ottó is szól a gyermekekhez. Kállai Nagy Krisztina színes rajzai pedig frappáns versértelmezéseként hatnak.

Három kívánság és más magyar népmesék. Budapest, Sziget, 1996. 156 p.

A magyar népmesekincs legjavából válogatott Sándor László, az ő összeállítása alapján készült e nagyalakú, nagy betűtípussal szedett - tehát az alsó tagozatos kisiskolásoknak önálló olvasásra is való - meseantológia. A válogató arra törekedett, hogy a csaknem negyven történet szemléltesse a magyar népmesekincs egész színgazdagságát, műfaji és tipológiai sokféleségét, formai-tartalmi változatosságát. Állatmesék (Kacor király; A kiskakas gyémánt félkrajcárja; A két bors-ökröcske stb.), memorizálható "soroló" mesék (A kakas és a pipe; A varrótű) éppen úgy található a gyűjteményben, mint a Mátyás király alakját és igazságosságát idézők (Mátyás király juhásza; Mátyás király és az öreg szántóvető stb.), regék és etimológiai motívumú mondák (A kecskekörmök), valamint tréfás mesék (Az már nem igaz!; Haragszik-e gazduram?; A rest macska). A magyar folklór motívum- és formavariációinak sokaságát igen jól tükröző, a kicsiket bizonyára lebilincselő, terjedelménél fogva is érdeklődést ébren tartó olvasmány.

Móra Ferenc: Hol volt, hol nem volt. Szentendre, Kairosz, 2001. 99 p.

A legkisebbek számára írt Móra Ferenc-mesékből nyújt válogatást a Kőszegi Bella által illusztrált kötet. A mesék között szerepel számos, más kiadásból már ismert történet (Kótyomfitty király almája, Nagyhatalmú sündisznócska, Világszép muzsika stb.) de olyanok is, amelyeket - vallásos mondanivalójuk miatt - a rendszerváltozás előtti években nem adtak közre (Az imádság, Az

ezüstsavú harang stb.). Az érzelmesség és humor, népi egyszerűség és csalafinta ravaszkodás teljesen egyedi, mórai ötvözetét nyújtja a mesekötet.

Icinke-picinke. Népmesék óvodásoknak. Budapest, Móra, 2016. 260 p.

Óvodásoknak szóló magyar népmeséket tartalmaz a kötet. Anyagát Kovács Ágnes néprajzkutató állította össze, felhasználva az utóbbi száz év gyűjtéseit, mesefeldolgozásait. A meséket az óvodai korcsoportok életkori sajátosságainak figyelembevételével rendezte el. A kötet végén található forrásmunkák jegyzéke a gyerekekkel foglalkozó pedagógusoknak és a felnőtt hozzátartozóknak is hasznos információkat kínál. Külön fel kell hívni a figyelmet a kiadvány tartalomjegyzékére, amelyben minden mesecím mellett a meseíró és gyűjtő neve is megtalálható. A magas színvonalú, Reich Károly illusztrációival díszített gyűjtemény óvodás és kisiskolás korú gyerekeknek, valamint azoknak ajánlható, akik a kicsiknek mesélnek.

Karácsonyi ének. Magyar költők karácsonyi versei. Budapest, Könyvesház, 1994. 24 p.

T. Aszódi Éva versválogatással, Kovács Tamás egészoldalas, színes rajzokkal köszönti a karácsonyt; a karcsú kötet tartalmi gazdagságában, rajzai ihletettségekben méltó a szeretet ünnepéhez. Lapjain a magyar népköltés gyöngyszemei sorakoznak (Kirje, kirje, kisededecske; Bicskei ének; Szállást keres a szent család); a költők is megverselik a karácsony szereplőit, megjelenítik Betlehem városának estéjét, a szent éjszakát, a kis Jézus születését, akinek köszöntésére hívogat a Pálista karácsony (Pálóczi Horváth Ádám). A magyar líra klasszikusai közül Ady Endre és József Attila két szép költeménye (Kis, karácsonyi ének; Betlehemi királyok), valamint Weöres Sándor és Nemes Nagy Ágnes lírai remekei (Téli nyalánkságok; Kukuca) emelik a műves válogatás rangját.

Kicsi vagyok én. Mondókák, versek. Budapest, Holnap, 2011. 91 p.

A szép kivitelű kötet összeállítója, Pobozy Ágnes klasszikus és kortárs költőink legszebb gyermekverseiből válogatott tarka csokorra valót. Győrfi András derűs, gyermekrajzokat utánzó illusztrációi elevenítik meg, többek között Szabó Lőrinc: Kicsi vagyok én, Szilágyi Domokos: Tóparton, Babits Mihály: Luna, Kosztolányi Dezső: Jaj az estét úgy szeretem, Weöres Sándor: A tündér, Nemes Nagy Ágnes: Labda, Benedek Elek: Mese, mese, mátká, Csukás István: Dalocska című gyermeklírai darabjait. Népköltészetünk örökbecsű mondókái (pl. Cini, cini muzsika, Csigabiga gyere ki, Kiment a ház az abalakon, Naphívogató, Hónap mondóka, Ég a gyertya), jól ritmizálható, dallamos versei is szép számmal szerepelnek a kötetben. Óvodapedagógusok figyelmére méltó, igényes válogatás.

Kóc, kóc. Budapest, Holnap, 2008. 161 p.

A szép és színvonalas kiállítású igényes válogatás a legkisebbeknek készült. A korcsoportok szerint sorakozó, a magyar népköltés (Sétálunk, sétálunk, Egy, kettő, három, négy, Hüvelykujjam almafa, Gyerekek, gyerekek) és műköltészet legjavát reprezentáló, többek között Weöres Sándor, Zelk Zoltán, Nemes Nagy Ágnes, Kányádi Sándor, Csanádi Imre, Tamkó Sirtó Károly, Móra Ferenc könnyed rímelésű gyermekverseit tartalmazó kötetet Bródy Vera, Győrfi András, Urai Erika gyönyörű rajzai illusztrálják.

Weöres Sándor: Kutyafulú Aladár. Budapest, Holnap, 2013. 74 p.

„Éj-mélyből fölzenög – csing-ling-ling – száncsengő. Száncsengő – csing-ling-ling – tél csendjén halkan ring.” Weöres Sándor születésének századik évfordulója alkalmából állított ki a Holnap Kiadó egy válogatást a költő gyermekverseiből. A mintegy hetven költemény között ismertebb és kevésbé ismert darabokat egyaránt találunk, a Haragosi-tól és A kutyatár-tól a Ha a világ rigó lenné-n és a Galagonyá-n át a Száncsengő-ig, a Pletykázó asszonyok-ig és A Liba pék-ig. A remek rímes sorok hangulatához kiválóan illeszkedő, kedves, vidám, meleg tónusú rajzokban is bizonyára örömet lelik majd a négy éven felüli gyerekek, akiket mindenképpen érdemes bevezetni Weöres Sándor időtálló, ma is nagy élményt adó verseinek világába.

Janikovszky Éva: Már óvodás vagyok. Budapest, Móra, 2014. 54 p.

Csöppnyi emberkék nagy sorsfordulójáról szól Janikovszky Éva egyéni hangú kötete. "Amikor Dani először ment óvodába" - így kezdődik a kis Dániel szemszögéből látott sajátos valóságkép megrajzolása, hogy azután rendre-sorra kinyílnak az óvoda szobáinak ajtajai, s a helyiségek benépesüljenek a rendet, fegyelmet tanuló gyerekekkel. A felnőtt-gyermek kapcsolattal párhuzamosan mutatja be az író a gyermekek közötti vonzások és választások bonyolult rendszerét is. A Janikovszky-mesekönyv titka az író igazi emberszeretetében és a mese stílusában rejlik. Réber László iskolát teremtő illusztrációi díszítik a kötetet.

Kányádi Sándor: Meddig ér a rigófütty. Budapest, Helikon, 2013. 60 p.

Kányádi Sándor meséinek gyűjteménye nemcsak tartalmában értékes, de kivitelezésében is. Csíkszentmihályi Berta rajzai a népművészet motívumaiból merítenek, csakúgy, ahogyan a mesék a népmese elemeiből táplálkoznak. A történetekben vannak népmesei hősök: az eszes szegénylegény és kapzsi gazdája, az ügyes mesterember és az igazságos király (Fából vaskarika). Állatmesék is olvashatók a kötetben, ezekből megtudható többek között, hogy miért gyűjt olyan szorgalmasan a hangya, és miért is olyan buta a tyúk. Kányádi meséinek világa azonban jóval realisabb a népmesék világánál, realisabb a mesék praktikus jellege: a csattanók, a tanulságok gyakran a mindennapi élet eseményei, csoda helyett inkább emberi találékonyság, életrevalóság hozza a megoldást. Az életöröm, az élet és természetszeretet eszméjét hordozó mesék szövegét apró versikék, mondókák is gazdagítják.

Gazdag Erzs: Mesebolt. Budapest, Móra, 2018. 70 p.

Gazdag Erzs gyermekköltészetének darabjain mára már generációk sora nőtt fel. Sikerének oka, hogy a költő kiváló ismerője volt a gyermeki léleknek. A versek megkapó egyszerűsége, a népköltészet naiv bájától ihletett képsorok hangulatukban és tematikájukban is megfelelnek a gyermekkor egyszerűsége ellenére is fantáziadús világának. A játékos fricskával, furfangos ötleteivel mosolyogtató verssorok ritmusa könnyen követhető, hiszen a rímek egyszerűen csengők, könnyen elmondhatók. Farsangtól májusig, nyártól ősziig, egészen az esztendő végéig – az évszakok örök körforgásának ritmusában – dalolnak a versek, amelyeket Lukáts Kató színes, derűs rajzai illusztrálnak.

Kormos István: Mesék Vackorról. Budapest, Osiris, 2006. 219 p.

Az igényes kivitelezésű kötet három Vackor-történetet tartalmaz: Mese Vackorról, egy pisze kölyökmackóról; Vackor világot lát; Vackor az első bében. Mi történik az óvodában Vackorral? Elsősorban az a szenzáció, hogy embergyerekek között él, és attól, hogy ebben a környezetben mackósságának jellegzetességei hangsúlyozódnak, groteszkké válik maga az óvoda is. A költemény nyelve is a mindennapok nyelvéből varázsolódik költőivé. Eszközei az ismétlés, a hangzás játékoságán alapuló groteszk szókapcsolatok alkalmazása. Hangok muzsikája szól a folytonosan ismétlődő, sokszorosán rímelő rövid sorokból. A gyermekek számára természetes nyelvi hangulatból ered Kormosnak a felnőttek számára is megejtően groteszk humora. Nekik éppen az a humoros Vackorban, ami a gyerekeknek meghittén természetes. Vackor óvodai kalandjait követően tanúi lehetünk annak, miként lát világot a pisze kölyökmackó, majd hogyan találja meg a helyét az iskolában. A Reich Károly hangulatos rajzaival illusztrált kötet a magyar gyermekirodalom legjobb, legnépszerűbb alkotásai közé tartozik.

Móra Ferenc: Nagypó állatai. Pozsony, Kalligram, 1994. 140 p.

A Móra állatmeséit egybegyűjtő válogatás két ciklussal (A kéményseprő zsiráfok, Nekopogi kovács) jelzi a műfaji megosztottságot: míg meséinek első csoportja a hagyományos népmeséhez áll közelebb, a másodikra inkább az anekdotikus, mondaszerű történetek a jellemzőek. Az első összeállítás valamennyi meséjének főszereplői maguk az állatok; bölcsek, ravaszak vagy fogyatékoságukban szánandók; a gyerekek kedvencei: a barnamedve (A kecskecsősz, A medve), a kakas, a csirke, a kutya (Talpas, Zörgő és Görgő), a sündisznó (Sündisznócska lovagol). Mosolyt előcsalogató, tréfás történeteik legtöbbször az ostobaságon túljáró furfangos ész - amely legtöbbször a kicsi, gyenge állat sajátja - diadalát hirdeti. A második ciklus darabjai az állatok és emberek

(legtöbbször gyerekek) szeretetteljes kapcsolatáról mesélnak, és gyakran alapvető erkölcsi tanulságok hordozói: a becsület, az igazság győzelmének hirdetői (A gyöngyösi tanítómester, János remete, A mindentudó, Az öt kép, Az agár tanácsos stb.). A "mórai varázs" ebben az összeállításban is eleven erővel hat: a személyhez szóló elbeszélés mód, az írásaiból kiragyogó humánus, a finom líra és a mosolyt fakasztó humor, az ember és a természet harmonikus együttéléséről szóló szeretetteljes vallomás.

Nálatok laknak-e állatok? A Kaláka együttes dalai. Budapest, Central, 2016 50 p.

A népszerű együttes lemezének dalait, azaz a magyar költészet színe-javát vonultatja fel a vonzó kivitelezésű, CD-melléklettel ellátott kötet. Többek között Ágai Ágnes, Rigó Béla, Tandori Dezső, Tamkó Sirtó Károly, Kányádi Sándor, Csukás István remek versei sorakoznak benne, amelyek szereplői között a tigristől („Tigris, tigris, királytigris, de méltóságos vagy itt is!”) a páviánon („Nekem az a mániám, hogy nem vagyok egy névtelen pávián!”) át a csókáig („Ághegyről a csóka pislog a óra”) megannyi állat feltűnik. Timkó Bíbor kedves, vicces, mozgalmas, színpompás rajzai éppúgy remek szórakozást ígérnek a gyerekeknek, mint a kiváló, humort sem nélkülöző versek. A kötet elnyerte a Szép Magyar Könyv 2016 verseny elismerő oklevelét.

Óvodások mesekönyve. Gyöngyös, Pallas Antikvárium, 2003. 270 p.

A kötet szerkesztője, Hunyadiné Körtevényesi Anikó sokéves tapasztalattal rendelkező óvónő és családanya, ezért tudatosan érvényesítette a válogatásnál azt a korszerűnek mondott nevelési módszert, mely szerint "a mese terjedelme ne legyen több, mint amit a gyerek még figyelmesen végig tud követni". Pedagógiai elvet valósít meg azzal is, hogy a kötetben nem található illusztrációk, hiszen ezzel is aktivizálja a gyermeki képzeletet. A meseantológia elején rövid állatmesék (A három pillangó, a Kóro és a kismadár, A farkastanya, A ló meg az egér stb.) olvashatók, ezeket majd a kiscsoportosok hallgatják szívesen, a hosszabb, egyszerűbb cselekményű mesék (A tulipánvá változtatott királyfi, Diákból lett király, Tündér Ilona és Árgyélus stb.) a középsősök figyelmére érdekesek. A nagycsoportosok fantáziáira épített a szerkesztő, amikor A só, A világszép nádszálkisasszony, Az égig érő paszuly és más hosszabb, bonyolultabb meséket is beválogatta a kötetbe. Az antológia elsősorban óvónőknek ajánlott.

Kolozsvári Grandpierre Emil: Örömalma. Magyar népmesék. Budapest, Auktor-Saxum, 1998. 78 p.

A magyar folklór kimeríthetetlen kincsesbánya az írók mesefeldolgozásai számára; a magyar népmesék életörömöt, bölcsességet sugárzó darabjaiból a gyerekek úgy tanulhatnak, hogy észre sem veszik a tanító célzatot, hiszen minden figyelmüket lekötik a népi hősök ugyancsak izgalmas próbatételei. Képzletben ott állnak most is az egyszeri szegény halászlegény oldalán, aki hiába lakik viskóban, mégis fölébreszti a földesúr szívében az irigységet, hiszen Halász Józsi fogja a legkövérebb halakat messze földön. Képzletben elkísérik útjára az öreg király legkisebb fiát, Palkót, aki Tavasz országból hozza el beteg édesapja számára a gyógyulást jelentő örömalmat. Együtt örvendeznek a szegény mesteremberrel, aki parádés csizmáját egyenesen a királynak adhatja, és egy szakajtó arannyal távozik (Mátyás király és a varga). Izgatottan figyelik Medve Jankót, aki kötélén egyenesen az alvilágba ereszkedik, hogy kiszabadítsa a három elrabolt királykisasszonyt. Bepillantanak a nagyon is emberi tulajdonságokat mutató állatok világába (A róka meg a tüskésdísznó). Mulathatnak a csalimeséken (Farkastanya, Rest Miska). Különleges varázs árad Bartos Ildikó részben színes rajzaiból.

Nordqvist, Sven: Pettson horgászni megy. Budapest, General Press, 2010. 23 p.

A szerző, aki egyben illusztrátor is történeteinek utánozhatatlan humorral, bájjal és találékonyssággal eleveníti meg két főhősének: az öreg Pettsonnak és macskájának, Findusznak a történeteit. A felnőtteknek is jó szórakozást ígérő, többkötetes mesefolyam szereplőit mulatságosabbnál mulatságosabb színes rajzok keltik életre. "Az öreg Pettsonnak volt egy kis háza meg kertje meg fákamrája meg barkácműhelye meg egy tyúkólja tíz tyúkkal. És volt egy kandúrja, Findusz." Így kezdődik a mese, amely kötetről kötetre újabb és újabb szereplőkkel bővül. A szerző hírül adja, miként bővíti Pettson megannyi különös találmánnyal házának berendezését, és hogyan alakul ki

időnként közte és Findusz között nézet különbség. Miként sokasodik házacskájában a lakók száma, hiszen a szerző, a kakas, a tyúkok, és a kiséger mellett, a falon mászó pókot, de még a tűpárnául szolgáló sündisznót is életre kelti. Így azután valamennyi szereplő kedves ismerőse lesz az olvasónak. A mesékből többek között megtudható még az is, hogy Pettson és Findusz, valamint a kedves szomszédok miként varázsolnak a semmiből díszes karácsonyfát, hogyan sátorozik a Findusz által zöld kolbásznak vélt valamiben a két jóbarát, és mit csinált Pettson, amikor Findusz, olyan kicsi volt, hogy eltűnt. Se szeri se száma a kacagtató történeteknek, amelyek a képek erejével igazi élményt jelentenek a gyerekeknek.

Nordqvist, Sven: Pettson karácsonya. Budapest, General Press, 2014. 26 p.

Az öreg Pettsonnak és macskájának, Findusznak a történeteit ezúttal karácsonyi kalandok színesítik. Főhőseink óriási lelkesedéssel készülnek idén is az ünnepre, ám Pettsont baleset éri, és egy ideig úgy tűnik, hogy semmi sem mentheti meg a két jóbarátot attól, hogy szomorú, sivár karácsonyuk legyen. Találékonyságuknak és sok-sok kedves szomszédjuknak köszönhetően azonban végül olyan szép karácsony estéjük kerekedik ajándékokkal és mindenféle finomsággal, földi jóval, amilyen azelőtt még sosem volt. A bájos mesét ezúttal is számos kedves, humoros illusztráció kíséri, amelyek felfedezése legalább annyi örömet ígér a legkisebbeknek, mint maga a történet.

Nordqvist, Sven: Pettson sátorozik. Budapest, General Press, 2014. 24 p.

A szerző, aki egyben illusztrátora is történeteinek utánozhatatlan humorral, bájjal és találékonysággal eleveníti meg két főhőseinek: az öreg Pettsonnak és macskájának, Findusznak a történeteit. A felnőtteknek is jó szórakozást ígérő, többkötetes mesefolyam szereplőit mulatságosabbnál mulatságosabb színes rajzok keltik életre. "Az öreg Pettsonnak volt egy kis háza meg kertje meg fákamrája meg barkácműhelye meg egy tyúkólja tíz tyúkkal. És volt egy kandúrja, Findusz." Így kezdődik a mese, amely kötetről kötetre újabb és újabb szereplőkkel bővül. A szerző hírül adja, miként bővíti Pettson megannyi különös találmánnyal házának berendezését, és hogyan alakul ki időnként közte és Findusz között nézet különbség. Miként sokasodik házacskájában a lakók száma, hiszen a szerző, a kakas, a tyúkok, és a kiséger mellett, a falon mászó pókot, de még a tűpárnául szolgáló sündisznót is életre kelti. Így azután valamennyi szereplő kedves ismerőse lesz az olvasónak. A mesékből többek között megtudható még az is, hogy Pettson és Findusz, valamint a kedves szomszédok miként varázsolnak a semmiből díszes karácsonyfát, hogyan sátorozik a Findusz által zöld kolbásznak vélt valamiben a két jóbarát, és mit csinált Pettson, amikor Findusz, olyan kicsi volt, hogy eltűnt. Se szeri se száma a kacagtató történeteknek, amelyek a képek erejével igazi élményt jelentenek a gyerekeknek.

Szepes Mária: Pöttyös Panni. Budapest, Móra, 2017. 45 p. (elsőben)

Nem csupán babos szoknyája, piros pöttyös ruhája után kapta nevét a gyermekregény címszereplője, hanem mert átesett a bárányhimlőn, és így lett Pöttyös Panni. Régi kedves ismerőse a gyerekolvasóknak, bár akik először találkoztak vele az 1950-es években, már jószerével nagymamák lehetnek. Ám Panniról szívesen hallanak ma is a gyerekek, hiszen történetében igazi gyermekbarátságokról olvashatnak; arról, miként szövődtek baráti szálak Peti és Panni meg az orosz kislány, Tamara között. Bakos V. Áginak a mű hangulatához illeszkedő, színes, derűs rajzai illusztrálják a kötetet.

Szepes Mária: Pöttyös Panni az óvodában. Budapest, Móra, 2017. 55 p.

Panni és Péter óvodások lesznek; a szép tipográfiával szedett, jól illusztrált könyv a két gyerek mindennapjaival ismerteti meg. Az első történet (Az óvó néni és a sármackó) legnagyobb eseménye, hogy Péterke egy nagy sárkupacba kerül, ennek következtében nagyarányú tisztálkodás kezdődik. Az óvó néni ki is nevezi a kisiút tisztaságfelelősnek. A Játékok kertjében Panni megismerkedik az órával, majd kis társainak elmeséli, miért hívják Pöttyös Panninak. A továbbiakban Péterke kalandjairól esik szó egy nagyon is ugrálós labdával. Ugyancsak ő az, aki mérgében kavicsal dobja meg Pannit, de bocsánatot kér, és így elmehet az állatkertbe, ahol számos érdekes állattal ismerkedhet meg. A

Kukucs Ivánka és Piripócsi Tilla című rész agyagjáték-készítésre tanítja a gyerekeket, s végül az Elolvad a Télapó-ban a hóemberek elkerülhetetlen sorsával ismerkedhetnek meg. Az óvó néni betétmeséi még változatosabbá teszik a kötetet.

Szepes Mária: Pöttyös Panni kedvenc meséi. Budapest, Móra, 2012. 45 p.

„Pöttyös Panni kedvenc meséinek” főszereplői - bár Meseországban kalandoznak - mégis ismerősnek tűnhetnek föl kortársai előtt: az erdőszélen lakó rendes és jó tanuló Peti, aki egy napon mégis magára haragítja az erdő népét (Az erdő népe), Palkó, aki a játszótéren nemcsak játékait, de ruháit is elcseréli a többi gyerekkel (Cserebere Palkó), vagy a haszontalan testvérpár, Susu és Misu, akiket végül Télapó csodamasinája segítségével tanít rendre, a tárgyak értékének megbecsülésére (Télapó csodamasinája). A Rákosy Anikó vidám rajzaival kísért, kedves humorral elmesélt történetek nemcsak szórakoztatnak, de megszívlelendő tanulsággal is szolgálnak az óvodáskorú gyerekeknek.

Móra Ferenc: Sétálni megy Panka.... Budapest, Móra, 2013. 50 p.

Móra Ferenc gyermekverseinek játékosan perdülő rímei nyomán a gyermeki környezet titkokból és csodákból szőtt, páratlan világa bomlik ki. Ez az ezerszínű világ formálódik a költő tolla alatt gördülékeny versekké, amelyeket a szemlélet elevensége, egy-egy hangulat találó megjelenítése, a játékos ritmika és remek nyelvi ötletek jellemeznek. Találhatók közöttük valamilyen emberi tulajdonsággal fölruházott állatról szólók (A csókai csóka, Az egyszeri szarka, Búcsúzik a rigó, A cinege cipője, Kecskébál, A gavallér zsiráf), de szép számmal akadnak népmesei motívumokkal gazadagon átszótt verses mesék, csalimesék is (Volt nekem, Csalimese, A didergő király). A gyermeki képzeletet kalandozásra csábító, csilingelő rímekbe foglalt derűs történetek - Reich Károly klasszikusnak számító karakteres rajzainak kíséretében - a 4-6 éves olvasók megkülönböztetett figyelmére érdemesek.

Csukás István: Sün Balázs. Szeged, Könyvmolyképző, 2017. 52 p. (elsőben)

Csukás István gyermekverseit már ugyanúgy nemzedékek zárták a szívükbe, mint népszerű meseregényeit, ifjúsági regényeit. A most megjelent, Falcione Sarolta színes, hangulatos, kedves rajzainak sokaságával illusztrált verseskötet az író korábban már itt-ott megjelent, önállóan vagy versantológiákban szerepelt legnépszerűbb, legkedveltebb gyermekverseit gyűjti csokorba. A mesefigurák, a "kedvencek" kalandjait, apró történéseit, vidám dalait (Süsü dala, Üdvözöllek, dicső lovag, A kóbor királyfi dala, A Nagy Ho-ho-ho-horgász dala stb.) megörökítő, a nyelvi játékoság, leleményesség sokféle formáját fölmutató ritmikus apró versek, állati "jellemrajzok" (Mackó mese, Egér-mese, Nyúl-mese, Róka-mese stb.) vagy a hosszabb verses mesék mozgalmas derűje az óvodások széles körében élményt jelent majd.

Süss fel Nap. Óvodások dalos-, verseskönyve. Debrecen, Tóth Könyvkereskedés, 2005. 95 p.

A nagyalakú, színes rajzokkal illusztrált összeállítás az óvodás korú gyerekeknek készült. A korosztály igényeihez méltón a magyar irodalom jeles képviselőinek gyermeklírájából és a népköltészet remekeiből vett versek, verses mesék (Móricz Zsigmond: Iciri-piciri, A kiséger, Kányádi Sándor: Kecske, Gazdag Erzs: Békakirály úrfi keresztelője, A part alatt stb.) mondókák, játékdalok, népdalok (Kerekecske, dombocská..., Hinta-palinta..., Süss fel nap..., Hátamon a zsákom..., Pál, Kata, Péter, Zöld erdőben a tücsök..., Aki nem lép egyszerre..., Megfogtam egy szúnyogot... stb.) az óvodai foglalkozásokon elhangzó és könnyen megjegyezhető, mondható és eljátszható darabok kerültek a kötetbe.

Scarry, Richard: Szélfúttá kalandok Tesz-vesz Városban. Budapest, Lilliput, cop. 2004. 46 p.

Tesz-vesz város lakói már "személyes" ismerősei a gyerekeknek. Ennek a történetnek a főszereplői, Fér Egon és Cicó, akik szórakozni mennek a vidámparkba, ahol is a könnyed szellő játékosan megemeli a lufijába kapaszkodó Egont, aki szélfúttá levélként kering a levegőben. A két barát izgalomban is bővelkedő további kalandja arról szól, hogyan építettek várat a tengerparton, és milyen ajándékot vásároltak Cicó mamájának. A színes rajzok egészen bizonyos, hogy ismét megmozgatják a gyerekek fantáziáját.

Benedek Elek: Szélike királykisasszony. Válogatott mesék. Nagykovácsi, Pudedlo, (2004) 142 p.

A Benedek Elek meséiből válogatott gyűjteményből a kicsik előtt feltárul egy sokszínű, szép mesevilág. A címadó, széllal versenyt futó királykisasszony története mellett még harminchat mese található a kötetben, amelyek legtöbbször vidám, nem egy közülük csalimese. Olyan ismert darabok vannak közöttük, mint az Aranyszőrű bárány, a Világszép Sárkány Rózsa, a Lúdas Matyi vagy a Csillagszemű juhász. Sok állatmese, mulatságos emberi tulajdonságokkal felruházott állatfigura is szerepel a válogatásban (A kutya, a macska meg az egér, Mackó úr meg Ordas koma, A farkas, a róka, a nyúl meg a varjú).

Berze Nagy János: Szőlőszem királyfi. Magyar népmesék. Budapest, Osiris, 2004. 137 p.

A híres néprajztudós, Berze Nagy János által gyűjtött magyar népmesék közül harminckét tanulságos, ám emellett igencsak szórakoztató történet olvasható a kötetben. A folklór világából jól ismert szereplők (a királylány, a szegénylegény, a császár, a tündér, a gazda, a királyfi és a különféle állatok) rendre felbukkannak a mesékben (Az aranyhajú ikrek, Szőlőszem királyfi, Marci és az elátkozott királylány, Árvánszületett, Nagyehető Miska, Szőlősi Pál meg a róka, A róka meg a farkas, A csudamadár, A kis sündiszó) hogy tanulságos történeteikkel példát mutassanak kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Az 1962-es Móra Könyvkiadónál megjelent kiadás alapján készült kötetet Róna Emmy mára már klasszikussá "érett" rajzai illusztrálják.

Kányádi Sándor: Talpas történetek. Budapest, Holnap, 2011. 87 p.

A fenségesen magasodó Hargita erdőrengetegei adnak otthont, védelmet, táplálékot - más állatok mellett - Ambrusnak, a medvének és családjának. A Talpas történetekből - Kányádi Sándor ékes, szép magyar nyelven megírt, főként makámában elmondott meséiből - megtudható, miként él egy "talpig becsületes" medve (olyan, mint Ambrus) a hargitai rengetegben. Az íróval való találkozását, barátságuk történetét, az ajándékba adott "varázstükör" kalandos sorsát, a mackók legnagyobb nyári ünnepe (A lépesmész ünnepe) vendégeinek nótás mulatozását mondja el a mesefűzér. A Szómagyarázattal záruló, az újabb kiadásban Keresztes Dóra színes rajzaival illusztrált, kedves, vidám történetek nagy sikerre számíthatnak a 4-6 évesek körében.

Károlyi Amy - Weöres Sándor: Tarka forgó. Budapest, Santos, 2004. 89 p.

A gyermekköltészetnek abban a teljes átalakításában, amelyet Weöres Sándor indított el a Bóbita című kötetével, Károlyi Amy is részes. Legszebb példája ennek a Tarka forgó című kötet, a benne foglalt versek tartalmában és formájában egyszerre valósul meg a játékoság és a komolyság. Ezekre a versekre a költői képek gazdagsága, a zárt szerkezet, az ismétlés, a párhuzamosság, a ritmus jellemző. Mindezek nemcsak érdekesek és gyönyörködtetőek, de a versek tanulását is megkönnyítik. Költeményeiben a gyermeki derű és bölcsesség harmonikus egységet alkot. Ezeknek a verseknek dallama, igaz zeneisége van, ez az oka annak, hogy számosat közülük megzenésítettek (pl. Véget ér az esztendő, A tündér, Kis versek a szélről stb.). Az évszakokról (Téli domb, Tavaszköszöntő, Tavasz induló, Ha nap süt a rétre, Nyári este, Kánikula, Őszi dal stb.), a táncról (pl. Körtánc és fogócska) Pletykázó asszonyokról, a természet szépségeiről (Zápor, Fagy és napsugár, Déli felhők, A galagonya stb.), az állatokról (A kutya-tár, Liba-pék, Három veréb, Medve-nóta, Nádi csibe, A világjáró macska stb.) szinte könnyű selyemként egybeszótt lírai dallamokon már generációk sora nőtt fel, és egészen bizonyos, hogy még generációk sora gyönyörködik majd ezekben a klasszikus gyermekversekben, amelyeket Keresztes Dóra a versekhez illeszkedő, színes illusztrációi kísérnek.

Tamkó Sirató Károly: Tengerecki és a világ. Kaposvár, Holló és Társa, 1998. 64 p.

Tamkó Sirató Károly egyike azon keveseknek, akik megújították a magyar gyermeklírát: a hagyományhoz oly szorosan kötődő műfajt új témákkal, új formanyelvvel és látásmóddal gazdagította. A húszas években dadaista gesztusaival nagy feltűnést keltő, szurrealista elemekkel élő költő, műfordító a hetvenes évektől kezdve fordult a gyermekversek felé. Köteteinek megjelenése mindig élményszámba ment, a Pinty és Ponty, a Szélkiáltó, a Tengerecki Pál és a Tengerecki hazaszáll

mára már klasszikussá vált anyagára épül a rangos gyermekverskötet. A kötetbe foglalt negyven lírai darab között az ismert Tamkó Sirató versek (pl. Börönd Ödön, Kongó-bolt, A világúr üzenete, Hajó Lajos, stb.) groteszk formanyelve, mind-mind a költő játékos, életigenlő szemléletét tükrözik. Réber László színes illusztrációi kitűnően illeszkednek a versek hangulatához.

Scarry, Richard: Tesz-vesz Város. Budapest, Lilliput, 2010. 45 p.

A nagyalakú képeskönyvből megismerhetik és megszerethetik a gyerekek a legendás mesevárost, ahol mindenki szorgoskodik, és mesterségek tudós-avatott művelőjeként öregbíti a város hírnevét. A szerző, mit egy idegenvezető kalauzolja a legkisebbeket Tesz-vesz városban, a Fő utcán végig. A gyerekek képzeletben bekukkanthatnak a postára, Dr. Leó orvosi rendelőjébe, Pemzli, a festő és mázoló műhelyébe és még sok más helyre is. A mesekönyvben karakteres állatfigurák tanítják a gyerekeket a foglalkozásokban rejlő érdekességekre, szépségekre, a tevékenykedés és a munka örömére.

Durrell, Gerald: Tóbiás, a teknőc. Budapest, Pesti Szalon, 1996. 32 p.

A varázslatos mese címszereplője Tóbiás, a teknőc, "akit" a hullám a tengerbe sodor. Életét egy kisfiúnak köszönheti, aki megérti a bajba jutott segélykiáltásait. Gerald Durrell írásának gyerekhőse maga az író, aki fiatal éveit Korfu szigetén töltötte. A könyv egyfelől visszaemlékezés, melyben a tudós fölidézi a gyermekkor korfui édenét, másfelől mulatságos, szívet melengető mese egy kisfiúról, aki megérti az állatok beszédét, azután Roger kutyáról, "akit" ötödik születésnapján köszöntenek éppen kicsinyek és nagyok, no meg Tóbiásról, "aki" a Durrell-ház lakója lesz és a sivár agglegénysors elől menekülve szép és fiatal teknőclányt szeretne hitveséül. Nagyon szépek a kötet színes illusztrációi, Keith West munkái.

Zelk Zoltán: Túl a hegyen, túl a réten. Budapest, Móra, 1999. 37 p.

Zelk Zoltán három legismertebb verses meséjét tartalmazza a kötet. Erdei vetélkedőkről, afféle fejedelmválasztásról szól a Mese a legokosabb nyúlról. A másik verses mese tréfás kedvű három tapsifülesének sikerül becsapnia a csacsi szarkát. Így aztán olyan félelmetes híruk kerekedik, hogy a farkas, a medve, de még a vadász is tart tőlük (A három nyúl). Realitás és mese pompás ötvözete a hosszabb lélegzetű Mese a kiscsikóról, akinek még nincs patkója című történet, amely társaival együtt az óvodáskorúak kedvére lesz.

Kányádi Sándor: Virágon vett vitéz. Budapest, Holnap, 2012. 167 p.

Kányádi Sándor ebben a kötetében több felnőtt és gyermekirodalmi műfajt ötvöz: novellafüzérnek is tekinthető, olyannak, amelyet egységbe fog főszereplőjüknek, az óvodás kisfiúnak személye; regénynek is, amely egy, a kutyákat igencsak szerető, kedves kis lurkó örömmel és bánattal teli életének történetét beszéli; mesének is, amely valóságos eseményekről ad varázsos képet. Kányádi történetét remekművé avatja gazdagon cizellált stílusa, a versbeszédhez oly közel álló hangneme, meghitt, bensőséges leírásai, életképei, idilljei. A szerző remekül ért ahhoz, hogy a legapróbb eseményeket (pl. egy ibolya nyílása, egy kisfiú barátkozni vágyó hajlama, egy óvodai ünnepség sikere) is kerek történetekké avassa, érdekessé és jelképi sugárzásává tegye.

Kányádi Sándor: Zümmögő. Budapest, Holnap, 2016. 118 p.

2004-ben, a költő 75. születésnapjára jelent meg Tarján Tamás szerkesztésében a válogatás, amelyet Fitz József-díjjal tüntettek ki. Százegy verset tartalmaz a kötet nyolc ciklusban (Mi lennék?; Vadcserezny; Van egy forrás valahol; Kezdődik az iskola; Búcsúzódal; Egyedül a fenyőerdő; Pitty-potty; Megosztom veletek). Az évszakok váltakozása, a tavasz, nyár, ősz és tél megannyi szépsége, a természet, a növény- és állatvilág sok-sok csodája elevenedik meg a remek ritmusú, míves-rímes gyermekversekben. A költő beavat többek között a jámbor medve természetrajzába, a ballagó folyó nagy titkába, részesei lehetünk az erdei virradat vagy éppen a nyári zápor megkapó pillanatainak. Feltűnnek még a kötet lapjain málnát és vackort majszoló medvebocok, tipegő kislibák, sőt, nagyothalló hollók is. Győrfi András színes illusztrációi remekül illeszkednek a játékos, kedves, derűt

és bölcsességet sugárzó költeményekhez. A szép kiállítású kötet széleskörű érdeklődésre tarthat számot a gyerekek körében.